

263. 4.

VOORLOOPIG VERSLAG.

Bij het afdelingsonderzoek van het ter zijde genoemde wetsontwerp gaven verscheidene leden te kennen, dat het hun aandacht had getrokken, dat dit ontwerp, hetwelk op het dienstjaar 1922 betrekking heeft, eerst op 4 October jl. werd ingediend. Hieruit moet — als dus deze leden — worden geconcludeerd of dat er in 1922 niet is gebouwd, of dat er gebouwd is zonder voorafgaande goedkeuring door de Staten-Generaal. Inlichtingen werden verzocht.

Voort werden de navolgende opmerkingen gemaakt.

Departement van Binnenlandsche Zaken.

De aandacht werd er op gevestigd, dat destijds door de gemeente Haarlem tegen lagen prijs gronden aan de Kinderhuisvest aldaar aan het Rijk zijn afgestaan voor de stichting van een provinciaal gouvernementsgebouw. Ware de bestemming dezer gronden een andere geweest, dan zou de gemeente zonder twijfel een hooger prijs hebben bedongen. Nu de bedoelde bouw niet doorgaat, bestaat er, naar men meende, alle reden om de gemeente Haarlem in de gelegenheid te stellen den verkoop te niet te doen om zodoende in de gelegenheid te komen de bedoelde gronden opnieuw en dan tegen de vrije marktwaarde te verkoopen.

Art. 1. Gevraagd werd, of bij den bouw van het nieuwe provinciale gouvernementsgebouw te Arnhem ook met de toekomstige behoefte aan ruimte is rekening gehouden.

Sommige leden zouden gaarne vernemen, of in 1922 aan het hierbedoelde gebouw is gewerkt zonder dat daarvoor gelden waren toegestaan, en, zoo ja, voor welk bedrag.

Departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.

Art. 5. In de toelichting op dit artikel wordt sub *e* vermeld, dat voor de verbetering van twee dienstwoningen, behoorende bij het Pharmaceutisch Laboratorium te Leiden, voorloopig een bedrag van f 8000 wordt aangevraagd, terwijl van den uitslag van een inmiddels ingesteld onderzoek zal afhangen, of aanvulling nog noodig zal zijn. Verschillende leden achtten een zoodanige handelwijze niet juist. Wordt thans f 8000 toegestaan en blijkt het werk naderhand meer te kosten, dan zal het den Staten-Generaal met het oog op de reeds gedane uitgave zeer moeilijk zijn dat meerdere te weigeren. Men meende, dat over dit werk niet moet worden beslist voordat het daarvoor vereischte bedrag vaststaat.

Art. 7. In de Memorie van Toelichting wordt sub *b* medegedeeld, dat een nader onderzoek naar de noodzakelijkheid der daar bedoelde uitgave wordt ingesteld en sub *c*, dat niet tot

besteding van den thans aangevraagden termijn van f 150 000 zal worden overgegaan alvorens het ontwerp van den bouw is teruggebracht tot hetgeen strikt noodzakelijk is. Men achtte het juist, dat thans voor de bedoelde werken niets wordt uitgetrokken, doch daarmee wordt gewacht totdat de vermelde onderzoeken zullen zijn afgelopen.

In verband met den in dezelfde Memorie sub *e* vermelden post van f 56 000 werd er op gewezen, dat te Baarn zooveel huizen te huur zijn, dat de bouw van een nieuw huis te eenenmale onnoodig is. Tegen de hierbedoelde uitgave hadden vele leden, vooral ook met het oog op den bestaanden financiële toestand, ernstig bezwaar.

Art. 9. Blijkens een in de Memorie van Toelichting voorkomende mededeeling zijn de kosten van het nieuwe laboratorium voor organische scheikunde aan de Rijksuniversiteit te Groningen van f 1 320 000 op f 940 000 teruggebracht. Men meende intusschen te weten, dat in wetenschappelijke kringen te Groningen de noodzakelijkheid van den bouw van het genoemde laboratorium niet wordt ingezien. Mocht dit inderdaad zoo zijn, dan behoorde, naar men meende, niet met de genoemde kostenverlaging te worden volstaan, doch dan zou van verderen voortgang met het werk moeten worden afgezien. Men verzocht de Regeering ten dezen een ernstig onderzoek te willen doen instellen en de resultaten van dat onderzoek aan de Kamer te willen mededeelen.

Art. 11. De bouwkosten van het laboratorium voor analytische scheikunde te Delft blijken ongeveer viermaal de oorspronkelijk geraamde som te bedragen. Waar mag worden aangenomen, dat ongeveer 1½ maal de genoemde som op rekening van de buitengewone tijdsomstandigheden is te stellen, rijst de vraag, of in dezen wel genoegzaam met de noodzakelijkheid van versobering is rekening gehouden.

Art. 13. Het bedrag, uitgetrokken voor den bouw van een Rijkshoogereburgerschool te Purmerend, achtte men zeer hoog.

Waarom — werd voorts gevraagd — wordt zulk een voortvarendheid betracht bij den bouw van Rijkshoogereburgerschoolen, terwijl de bouw van bijzondere middelbare scholen mede in verband met de laatste wettelijke voorziening zoo goed als geheel is stop gezet?

Art. 21. Eenige leden stelden de vraag, of het wel juist is, dat voor eene verbouwing in de Koninklijke Bibliotheek een bedrag van f 28 000 wordt uitgetrokken, terwijl de subsidies aan openbare leeszaalen en bibliotheken met 10 pct. worden verminderd.

Art. 25. De hierbedoelde uitgave van f 10 000 in verband met onderbrenging van de collectie-DRUCKER, welke men thans goed ondergebracht achtte, werd niet noodzakelijk genoemd. En elke niet noodzakelijke uitgave dient, naar men opmerkte, in dezen tijd achterwege te blijven.

Aldus vastgesteld den 15den November 1922.

DE WILDE.

OUD.

VLIEGEN.

BOMANS.

BULTEN.

